

„Mi-a plăcut LA NEBUNIE această carte! Am citit mai tot ce există pentru părinții de copii supradotați. Această carte este grozavă pentru cineva care abia pornește în minunata călătorie de a descoperi că al său copil este supradotat – sau pentru cineva care nu știe prea bine ce înseamnă să fii supradotat.”

Suzy Schultz, *Chicago Tribune*

COPILUL TĂU E SUPRADOTAT DACĂ...

GHID PENTRU PĂRINȚII CARE AU COPII STRĂLUCIȚI

Judy Galbraith

Ilustrații de Ken Vinton

Traducerea din limba engleză de Andra Manole

CUPRINS

- 06 Introducere
- 10 **Caracteristică: Abilitate intelectuală avansată**
(foarte, foarte inteligent)
- 14 Ce înseamnă „supradotat”?
- 18 De unde vine supradotarea?
- 20 **Caracteristică: Competențe lingvistice**
(cuvinte, cuvinte, cuvinte)
- 24 Sunt copiii supradotați chiar atât de diferiți?
- 28 **Caracteristică: Curiozitatea** (șir nesfârșit de întrebări)
- 32 Cum sunt identificați copiii supradotați?
- 36 Cine este lăsat pe dinafară?
- 38 Există o cale mai bună?
- 43 Mic glosar al programelor pentru copii supradotați
- 47 **Caracteristică: Creativitate** (fără limite)
- 51 Să-i spui sau să nu-i spui?
- 53 Sunt copiii supradotați talentați la orice?
- 57 **Caracteristică: Nivel ridicat de energie** (mereu în mișcare)

- 61 Există mai multe feluri de supradotare?
- 68 **Caracteristică: Concentrare, pasiune, ardoare**
(minte unidirecțională)
- 72 Ce este în neregulă cu perfecționismul?
- 78 **Caracteristică: Gândire logică** (mare putere de convingere)
- 82 Sunt copiii supradotați de vârste mici capabili
să gândească abstract?
- 83 Cum pot să-mi ajut copilul să își facă prieteni?
- 86 **Caracteristică: Sensibilitate** (simte totul)
- 91 Cum pot să-mi ajut copilul să facă față tachinărilor?
- 94 Cum pot să cresc stima de sine a copilului meu?
- 98 **Caracteristică: Simțul umorului** (te face mereu să râzi)
- 101 Există și alte caracteristici ale supradotării?
- 104 Susținerea copilului tău supradotat
- 111 Ai grijă și de tine
- 113 Resurse pentru părinți și profesori
- 118 Index
- 120 Despre autor și ilustrator

ȘTII CĂ AI UN COPIL SUPRADOTAT CÂND...

Știe tot ce este de știut despre girafe... și despre șah, și despre ultimele hituri, și despre filmele cu Humphrey Bogart.

CARACTERISTICĂ:

ABILITATE INTELLECTUALĂ AVANSATĂ
(FOARTE, FOARTE INTELIGENT)

Aceasta este trăsătura la care se gândesc cei mai mulți oameni când aud cuvântul „supradotat”. Un copil cu abilități intelectuale avansate ar putea:

- să-și arate inteligența într-o mulțime de domenii, inclusiv unele care te-ar putea surprinde;
- să înțeleagă cu ușurință idei și concepte noi;
- să înțeleagă ideile și conceptele mai bine decât alți copii de vârsta lui;
- să vină singur cu idei și concepte noi și să le aplice în moduri creative și interesante;
- să memoreze cu ușurință fapte, liste, date sau nume;
- să aibă o memorie excelentă și să nu uite niciodată nimic („Dar, maaaami, ai promis!”);
- să învețe lucruri noi (și să învețe să folosească obiecte noi) mai ușor și mai repede decât alți copii de vârsta lui;
- chiar *să iubească* să învețe – ceea ce poate sau nu să includă iubirea pentru școală (mai multe despre asta mai târziu);

- să se bucure să joace jocuri complicate și să facă planuri elaborate – cu cât mai complexe, cu atât mai bine;
- să aibă prieteni care sunt mai în vârstă (pentru că are nevoie de cineva cu aceeași capacitate intelectuală și cu aceleași interese);
- să fie încântat de cărți, filme, jocuri și activități destinate copiilor mai mari sau chiar adulților;
- să cunoască multe lucruri de care alți copii de vârsta lui par să nu fie conștienți.

La începutul clasei întâi, Raul a desenat un autoportret în mărime naturală și i l-a arătat învățătoarei. Ea a rămas fără cuvinte, așa că el i-a explicat că era un autoportret „fără pielea de pe el”. Ea a spus că arată cam neclar, așa că Raul s-a întors la masa de lucru pentru a-l simplifica. Când i l-a arătat din nou, reprezentase sistemele nervos, scheletic și muscular cu roșu, albastru și, respectiv, negru.

LUCRURI BUNE: Un copil inteligent este un motiv de mândrie. În plus, este distractiv să ai creier și să îl și folosești. A fi capabil să înveți, să înțelegi și să ții minte multe lucruri este un avantaj cert. Copiii inteligenți rezolvă cu ușurință probleme și caută noi provocări – ceea ce poate duce la o viață mai interesantă. Și, deși uneori pare că singurele persoane pe care le admirăm sunt sportivii și alte celebrități, oamenii inteligenți sunt adesea de succes, respectați și apreciați.

LUCRURI MAI PUȚIN BUNE: Un copil inteligent se poate plictisi ușor, mai ales la școală. Uneori, un copil cu o minte ascuțită are și o limbă ascuțită. S-ar putea da mare, comportându-se ca un atotștiutor. Ar putea avea probleme în a se înțelege cu ceilalți, care se simt intimidati de cunoștințele sale. Ar putea fi nerăbdător cu cei care i se par „lenți”. Învățarea rapidă poate duce la inexactitate și neglijență atunci când mâinile mici nu pot ține pasul cu gândurile iuți. Sau copilul ar putea să devină nerăbdător într-o privință („Știu deja asta!”) și să vrea să treacă mai departe, chiar dacă încă lucrează la o temă, sarcină sau proiect. În plus, dacă ești foarte inteligent, asta îți poate complica viața cu mai multe alegeri, mai multe interese, mai multe posibilități – care vin cu mai multe presiuni.

CUM SĂ ÎȚI AJUȚI COPILUL INTELIGENT

1. Hrănește-i mintea tânără și flămândă de cunoaștere. Oferă-i o mulțime de cărți și reviste. Mergeți des la bibliotecă. Găsiți site-uri adecvate pe care să navigați împreună. Vizitați muzee, mergeți la concerte, la filme – călătoriți, dacă puteți. Și vorbiți, vorbiți, vorbiți, vorbiți.
2. Învăță și tu. Fii un exemplu pentru el și arată-i că învățarea este ceva ce oamenii pot și ar trebui să facă în fiecare zi a vieții lor, nu doar când sunt la școală.
3. Ține evidența rezultatelor sale școlare și a progreselor. Întreabă-l despre experiențele trăite și ascultă-i poveștile. Îți vei putea da seama dacă este fericit sau plictisit la școală, ocupat să învețe sau frustrat.

4. Păstrează legătura cu profesorii copilului tău. Participă la ședințele cu părinții. (Întreabă dacă poate veni și copilul. De ce nu, până la urmă, dacă ședința este despre el?) Fă tot posibilul pentru a construi o relație politicoasă și respectuoasă cu profesorii. În acest fel, dacă apar probleme, va fi mai ușor să lucrați împreună pentru a găsi soluții. **Sfat:** Observă când profesorul face treabă bună. Un bilet de mulțumire, un apel telefonic prietenos sau un comentariu pozitiv în timpul unei ședințe ajută foarte mult.
5. Ajută-ți copilul să-și exerseze abilitățile sociale. Încurajează-l să recunoască și să aprecieze talentele altora. Dacă colegii de clasă și alți copii de vârsta lui nu îi împărtășesc interesele și abilitățile, caută grupuri, organizații sau cursuri speciale unde poate întâlni persoane care o fac.

MIT: Dacă ești supradotat înseamnă că vei lua numai note de 10 la școală.

FACT: Dacă ești inteligent (chiar și foarte, foarte inteligent) nu înseamnă că vei lua întotdeauna note mari. Unii copii supradotați nu se descurcă deloc bine la școală. Pe de altă parte, există și copii supradotați care iau note de 10, dar nu învață nimic, pentru că știu deja tot sau aproape tot ceea ce se studiază. Așa că notele lor nu arată progresul, ci doar performanța.

